

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ουποερώτημα (μονάδες 10)

Η κυριαρχία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ανησυχεί ιδιαίτερω γιατί: Πρώτον, οι απόψεις που εκφράζονται είναι απλοϊκές, ακατέργαστες, άρα και εν δυνάμει επικίνδυνες. Δεύτερον, οι χρήστες νομίζουν ότι αναπτύσσουν κοινωνικές δεξιότητες, στην πραγματικότητα όμως, απομακρύνονται οριστικά ο ένας από τον άλλον, με ολέθρια αποτελέσματα σε κοινωνικό επίπεδο. Τρίτον, αποδυναμώνονται τελείως οι νοητικές δεξιότητες του ανθρώπου που σχετίζονται με τη διαχείριση της πληροφορίας και την λειτουργία της μνήμης.

2^ουποερώτημα (μονάδες 10)

Η νοηματική σύνδεση ανάμεσα στις τέσσερις πρώτες παραγράφους του Κειμένου 1 επιτυγχάνεται με την απαρίθμηση των λόγων (2^η, 3^η και 4^η παράγραφος) στους οποίους οφείλεται το εν λόγω άκρως ανησυχητικό φαινόμενο, σύμφωνα με τον επιφανή γάλλο στοχαστή (1^η παράγραφος). Η σύνδεση γίνεται με τη χρήση των διαρθρωτικών λέξεων – φράσεων «ο πρώτος», «ο δεύτερος» και «όσον αφορά τον τρίτο λόγο» οι οποίες πραγματώνουν λεξικά τη νοηματική σχέση της απαρίθμησης. Ο αρθρογράφος απαριθμεί τους λόγους για τους οποίους ο Γάλλος διανοητής Ανρί – Λεβί θεωρεί τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επικίνδυνα.

3^ουποερώτημα (μονάδες 15)

Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής περιπτώσεις:

- με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στήθηκε...ένα παγκόσμιο κουβεντολόι»

- Δεν υπάρχει «καμία απόσταση, κανένα φίλτρο...
- ψευδαίσθηση των υποτιθέμενων φίλων που μας αγαπούν με ένα κλικ
- Δεν την παίρνουμε παραμάσχαλα, αλλά στην παλάμη των χεριών μας, ή μέσα σε μία τσέπη»
- μέσω την έξυπνων κινητών «απαλλασσόμαστε από εκείνη την προσοχή που μας επιτρέπει να εντοπίζουμε...θραύσματα αναμνήσεων που ξεχνάμε,
- ατροφία της μνήμης
- αποτελούν τη «βάση μιας σταδιακής ολίσθησης» από την αλήθεια
- «Η «Αλήθεια είναι μία αδιάκριτη σκιά σε μία νύχτα στην οποία όλες οι ψευδαισθήσεις είναι γκρίζες».
- «απολύτως όλα, ακόμη και εάν είναι βίαια ή θηριώδη»

Αξιοποιείται η ποιητική λειτουργία της γλώσσας που απευθύνεται στο συναίσθημα του δέκτη και όχι στη λογική του. Ενεργοποιείται η φαντασία του και το κείμενο αποκτά ζωντάνια και μεγαλύτερη παραστατικότητα. Τέλος, με τη συγκεκριμένη λειτουργία της γλώσσας το μήνυμα δίνεται με έμμεσο τρόπο, ώστε να κινητοποιηθεί ο προβληματισμός του/της αναγνώστη/αναγνώστριας.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Στο συγκεκριμένο ερώτημα κάθε απάντηση θεωρείται σωστή, αρκεί να τεκμηριώνεται σε στοιχεία του κειμένου.

Ο μαθητής / η μαθήτρια θα μπορούσε να αναφερθεί σε μια διάθεση αντίστασης του αφηγητή σε ό,τι χυδαίο και μικροπρεπές κατακλύζει τη ζωή του (*«Στο χυδαίο αυτό καρναβάλι, εφόρεσα...την εσωτερική μου φωνή»*). Καταφέρνει να διαφοροποιηθεί από τη μάζα που τον καλεί να προδώσει τις αρχές, τις αξίες και τη φωνή της συνείδησής του (*«Οι παλιάτσοι έτρεχαν μπροστά μου ή εχόρευαν γύρω δαιμονισμένα... ακολουθώντας την εσωτερική μου φωνή»*). Η επιλογή του αυτή βέβαια να αποστασιοποιηθεί και να πορευτεί με γνώμονα το προσωπικό αξιακό του σύστημα έχει κόστος, καθώς απαιτεί επίπονη προσπάθεια, θυσίες και αυταπάρνηση. (*«Δυσκολότατα επροχωρούσα. Με τους αγκώνες άνοιγα τόπο... Κ' ήμουν γυμνός. Γέρνοντας βαθιά, σαν τσακισμένο δέντρο...*). Αποτέλεσμα αυτής της στάσης ζωής είναι η βίωση μιας αδιάκοπης κατάστασης στοχασμού και αυτοκριτικής (*«Και τώρα έχασα την ήρεμο ενατένιση. Πού ν' αφήσω το βάρος του εαυτού μου; Δεν μπορώ να συμφιλιωθώ...»*), *«Για να δώσω τροφή στους λογισμούς μου, παίρνω το μεγάλο δημόσιο δρόμο»* και *«Περπατώ ολόκληρες μέρες. Πού πηγαίνω; Όταν γυρίσω το κεφάλι, ξέρω πως θ' αντικρίσω το φάσμα του εαυτού μου»*).

Όσον αφορά την διατύπωση της συμφωνίας ή της διαφωνίας του με τη στάση του αφηγητή, κάθε απάντηση θεωρείται αποδεκτή, αρκεί να είναι σαφής και τεκμηριωμένη.